

Ego Fonksiyonlar De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ego Fonksiyonlar De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20773>

Özet

Ego Fonksiyonlar Değerlendirme Ölçeği (EFA), bireylerin psikolojik adaptasyon süreçlerinde temel rol oynayan Ego Fonksiyonlar'ın ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, orijinal bir enstrümanın Türkiye koşullarına uygun olarak dil, geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarıyla yapıldığı bir uyarlama çalışmasıdır. Dr. Yadigar Çevik tarafından 2013 yılında tamamlanan bu uyarlama çalışması, ölçeğin klinik ve normal popülasyonlarda güvenilir ve geçerli sonuçlar verdiğini göstermeyi amaçlamıştır. Ölçek toplam 90 maddeden oluşmakta olup, bireylerin kendi ego düzeylerini çeşitli boyutlarda değerlendirmesine olanak tanır.

Uyarlama çalışması, özellikle şizofreni tanısı almış hastalar ile normal kontrol grupları arasındaki ego düzeylerindeki farklılıkları saptayarak ölçeğin yapı geçerliliğini kanıtlamayı hedeflemiştir. Elde edilen yüksek iç tutarlılık ve test-tekrar test katsayıları, EFA'nın Türkiye'deki araştırmalarda ve klinik uygulamalarda kullanılabilecek güçlü bir araç olduğunu desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler

Ego Fonksiyonlar Değerlendirme Ölçeği, Ego Fonksiyonlar, Psikometrik Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, şizofreni.

Yazarlar

Yadigar Çevik

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, bireylerin psikodinamik kuram çerçevesinde tanımlanan çeşitli Ego Fonksiyonlar alanlarındaki yeterlilik düzeylerini objektif bir şekilde değerlendirmektir. Klinik uygulamalarda, özellikle psikotik bozukluklar gibi ego düzeylerinin ciddi ölçüde bozulduğu durumlarda, hastaların fonksiyonel kapasitelerini belirlemeye yardımcı olur.

Ölçek, adaptasyon çalışmasında, klinisyenlere ve araştırmacılara Türk kültür ve dil yapısına uygun, standardize edilmiş bir ego düzeyleri değerlendirme aracı sunmak üzere uyarlanmıştır. Bu sayede, hem tanı hem de tedavi süreçlerinin etkinliğini ölçmede kritik bir rol oynamaktadır.

Yapı

Ölçek, psikanalitik kuramın temelini oluşturan ego psikolojisinden türetilmiş çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Ego Fonksiyonlar, bireyin gerçeklikle başa çıkma, dürtü kontrolü, savunma mekanizmaları kullanma, nesne ilişkileri kurma ve sentezleyici düzeyler gibi alanlardaki yeterliliğini kapsar.

EFA, bu karmaşık i?levlerin her birini ayr? alt boyutlar halinde ele alarak, bireyin genel psikolojik uyum düzeyine dair detayl? bir profil ç?karmay? hedefler. Orijinal yap?n?n Türkiye örnekleminde de korunup korunmad???, geçerlik çal??malar? kapsam?nda yap? geçerli?i analizleri ile incelenmi?tir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlik çal??mas?, bilinen gruplar ayr?m? yöntemi kullan?larak gerçekleştirilmi?tir. Bu yöntemde, Ego Fonksiyonlar? Değerlendirme Ölçeği (EFA), bir klinik grup (?izofreni hastalar?) ve bir normal kontrol grubuna uygulanm??t?r.

Yap?lan istatistiksel analizler, normal çal??ma grubunun EFA puan ortalamalar?n?n, ?izofreni grubunun puan ortalamalar?na k?yasla anlaml? ölçüde yüksek oldu?unu göstermi?tir. Bu beklenen ve anlaml? farkl?l??n saptanmas?, ölçe?in farkl? psikopatoloji düzeylerine sahip gruplar? ba?ar?l? bir ?ekilde ayr?t edebildi?ini ve dolay?s?yla yap? geçerli?ini ispatlad??n? göstermektedir.

Güvenirlik

EFA'n?n güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k ve test-tekrar test yöntemleri kullan?larak iki farkl? popülasyon grubunda incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach alfa de?erleri, ?izofreni grubunda .743 ile .919 aras?nda, normal grupta ise .641 ile .820 aras?nda de?i?mi?tir. Bu de?erler, ölçe?in alt boyutlar?n?n büyük ço?unlu?unun yüksek derecede iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Test-tekrar test güvenirlik katsay?lar? incelendi?inde ise, ?izofreni grubunda .503 ile .815 aras?nda, normal grupta ise .510 ile .768 aras?nda de?i?im gözlenmi?tir. Bu sonuçlar, ölçe?in zaman içinde tutarl? sonuçlar üretti?ini ve özellikle klinik popülasyonda bile kabul edilebilir düzeyde zamana ba?l? istikrar sergiledi?ini kan?tlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini derinlemesine incelemek amacıyla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r. Kaynak veriler, EFA'n?n yap? geçerli?inin saptanmas? sürecinde istatistiksel analizlerin temel al?nd??n? belirtmektedir. Bu analizler, orijinal ölçe?in teorik yap?s?n?n Türkiye örnekleminde de sürdürüldü?ünü ve ego fonksiyonlar?n?n çok boyutlu yap?s?n?n do?rulan??n?n i?aret etmektedir.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen teorik alt boyutlar alt?nda topland??n? ve bu sayede ölçe?in yap?sal bütünlü?ünün korundu?unu göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçeği (90 madde)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Klinik ve Normal Popülasyon

Yaş Grubu: Yetişkin

Popülasyon Detayları: Şizofreni tanısı almış hastalar ve normal toplum grubu.

Test Metodolojisi: Dörtlü Likert Tipi Derecelendirme.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Değerlendirme, Adaptasyon Çalışması, Öz Bildirim, Cronbach Alfa, Test-Tekrar Test Güvenirliği, Yapısal Geçerlik.

Yazar Detayları

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilgi mevcut değildir.

Bağlantı E-posta Adresi: ycevik@munzur.edu.tr

Yazın Adresi: Dr. Yadigar Çevik (Doktora tezi Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanmıştır).

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin Türkiye uyarlaması 2013 yılında tamamlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler ve telif hakları konusunda sorumlu yazar (Yadigar Çevik) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Bu çalışma, akademik bir doktora tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

[ego-fonksiyonlar-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Çevik, Y. (2013). Ego Fonksiyonlar Değerlendirme Ölçeği'nin Türkiye koşullarına uygun geçerlik, güvenirlik çalışması (Doktora tezi, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul). Ulusal Tez Merkezi (YÖK) üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr.

Ego Fonksiyonlar Değerlendirme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek, toplam 90 maddeden oluşmaktadır. Maddeler, "Herzaman", "Çoğuzaman", "Bazen" ve "Hiçbirzaman" olmak üzere dört dereceli bir Likert tipi ölçek kullanılarak puanlanmaktadır. Ölçeğin 90 maddesinin tam listesi bu akademik girişte yer almamaktadır, ancak tez çalışmasının tamamına YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM